

sion været relativt mindre, og de udgør derfor en relativt større andel i 1999 end i 1998.

Med hensyn til persontyper viser statistikken, at alle typer har oplevet et fald. Der er en tendens til, at faldet har været større hos personer, som ikke har haft tilknytning til arbejdsmarkedet indenfor de seneste 5 år. Det største fald har således fundet sted blandt kontanthjælpsmodtagere. Af samme årsag er andelen af personer med forudgående tilknytning til arbejdsmarkedet, som har fået tildelt førtidspension, steget siden første halvår 1998.

Det er svært at sige noget entydigt om årsagerne til udviklingen i antallet af pensions-tilkendelser.

Først og fremmest er der dog noget, der tyder på, at 90'ernes aktivrettede socialpolitik er begyndt at virke efter hensigten. Styrkelsen af den forebyggende indsats udgør således formentlig en meget stor del af forklaringen på det faldende antal tilkendelser af førtidspension.

Endvidere skønnes udviklingen at skulle ses på baggrund af en række konkrete regelændringer, herunder bl.a. følgende ændringer på pensionsområdet:

- Ændringen i pensionsloven pr. 1. juli 1998, hvorefter alene kommunen kan beslutte at påbegynde en førtidspensionssag (dvs. der ikke kan søges om førtidspension), og at påbegyndelse og tilkendelse af førtidspension forudsætter, at alle aktiverings-, revaliderings- og behandlingsmæssige foranstaltninger har været afprøvet, medmindre arbejdsevnen er ubetydelig og ikke kan forbedres.

- Ændringen pr. 1. januar 1999 hvorefter refusionsprocenten overfor kommunerne er ændret fra 50 til 35 for at øge kommunernes tilskyndelse til i højere grad at vælge aktivrettede ydelser frem for passive ydelser.

Ændringen af loven har således betydet, at de arbejdsmarkedsrettede tiltag overfor potentielle førtidspensionsmodtagere nu i større omfang end tidligere afprøves. Tendensen til større fald i tilkendelserne af almindelig/forhøjet almindelig førtidspension end for højeste/mellemste førtidspension skønnes at afspejle denne ændring, idet mulighederne for aktivering/revalidering alt andet lige er større for denne gruppe af potentielle førtidspensionsmodtagere.

Det skal dog bemærkes, at det endnu er uvist om faldet er blivende, idet der - p.g.a. regelændringen pr. 1. juli 1998 - kan være tale om, at der også for en dels vedkommende er sket en forsinkelse, idet alle aktivrettede tiltag skal være

forsøgt, førend førtidspensionssagen kan påbegyndes. Hvis indsatsen ikke får den ønskede langtidsvirkning, vil antallet kunne stige igen om få år.

Også antallet af fleksjob er steget i den aktuelle periode. Således er antallet af personer i reelle fleksjob, det vil sige eksklusiv revalideringsjob, været stadigt stigende til i maj 1999 at udgøre 5.800 personer.

F.s.v.a. spørgsmålet om den kommunale sagsbehandling bemærkes, at kommunerne skal træffe afgørelse om tilkendelse af førtidspension ud fra de forhold, der er nævnt i lov om social pension §§ 14-15. Kommunerne kan således ikke vægte egne, økonomiske hensyn ved vurderingen af, om førtidspension kan tilkendes.

For at sikre korrekte afgørelser, har den enkelte borger mulighed for at anke sin sag til det sociale nævn, og de sociale nævns afgørelser kan efterprøves af Den Sociale Ankestyrelse, såfremt sagen skønnes at være af generel eller principiel karakter.

Herudover er der i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område regler om praksiskoordinering med henblik på at sikre ensartethed i sagsbehandlingen og afgørelsespraksis på landsplan.

Den Sociale Ankestyrelse har således pligt til på landsplan at koordinere, at afgørelser, som efter de sociale love kan indbringes for Ankestyrelsen og de sociale nævn, træffes i overensstemmelse med lovgivningen.

De sociale nævn har ligeledes pligt til indenfor deres område at koordinere, at afgørelser, som efter de sociale love kan indbringes for de sociale nævn, træffes i overensstemmelse med lovgivningen.

Den Sociale Ankestyrelse kan indhente sager, der er afgjort af de sociale nævn og kommunerne, og de sociale nævn kan ligeledes indhente og gennemgå sager fra kommunerne.

Hensigten med Den Sociale Ankestyrelses - og de sociale nævns - gennemgang af sagerne er at afdække, om der foreligger større praksisforskelle, og om der er særlige forhold, der kan forklare afvigelser fra det forventede. Dialogen mellem kommuner, de sociale nævn og Den Sociale Ankestyrelse i forbindelse med praksiskoordinering bidrager endvidere til at gøre den landsdækkende praksis synlig, således at der skabes større klarhed herom i kommunerne med henblik på deres fremtidige sagsbehandling for at sikre ligebehandling af borgerne.